

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень Макарівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

25.06.2025

селище Макарів

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі - ДП «Ліси України»), лист №13007/40.1.9-2025 від 20.06.2025 та згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою КМУ №555 від 27.05.1995, в період 24-25.06.2025 комісією в складі: начальника відділу державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Галини ЗАБОЛОТНЬОЇ, провідного інженера-лісопатолога ДСЛП «Київлісозахист» Вікторії ШВЕНЬ, помічника надлісного Макарівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Віталія БАГІНСЬКОГО, лісного Небелицького лісництва Сергія СЕРПУТЬКО, лісного Ніжиловицького лісництва Юрія ЄФРЕМЕНКОВА, лісного Бишівського лісництва, в.о лісного Макарівського лісництва Костянтина ШУРДИ, лісного Обухівського (Васильківського) Леоніда СТЕБЛЮКА, лісного Ірпінського лісництва Василя ПУСТОВОЙТА, лісного Семиполківського лісництва Василя СЕЛЮКА, лісного Комарівського лісництва Олексія СУГОНЯКИ, лісного Козинського лісництва Миколи ЯВОНА, проведене лісопатологічне і санітарне обстеження насаджень Макарівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет доцільності призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення вибіркової санітарної рубки (далі ВСР), наведена за матеріалами базового лісовпорядкування.

Обстежено наступні ділянки:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа, можлива для ВСР, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1			
Небелицьке лісництво														
26	20	1.8		1.8	10СЗ	86	0.60	2	24	32	300	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
46	3	9.9	(2)	9.3	10СЗК	55	0.60	1А	22	24	360	3	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	30
46	5	0.6		0.6	10СЗК	55	0.70	1А	23	24	370	3	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	40

52	1	21.2		21.2	8С3К2БП	51	0.80	1Б	25	20	380	2	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	45
52	2	2.0		2.0	10С3+БП	35	0.80	1А	17	16	285	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	35
52	4	7.7		7.7	10С3К	46	0.80	1Б	24	20	450	2	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	45
52	5	2.4		2.4	10С3	65	0.80	1	23	28	390	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	35
52	6	5.6		5.6	10С3К+БП	51	0.90	1Б	25	24	530	2	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
52	8	1.3		1.3	7С3(60)ЗС3(30)	60	0.70	1А	24	24	310	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
79	8	1.1		1.1	10С3К	59	0.60	1А	24	24	380	3	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	30
79	10	2.8	(3)	1.9	10С3К	59	0.60	1А	24	24	340	3	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
Всього:		56.4		54.9										
Ніжировицьке лісництво														
7	5	29.0	(5)	18.4	8С32ДЗ+БП	76	0.70	1А	28	36	440	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
29	5	0.5		0.5	10С3+ДЗ	66	0.80	1А	27	28	520	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	45
29	22	0.7		0.7	10С3+ДЗ	66	0.70	1А	26	28	420	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
29	24	0.5		0.5	10С3+ДЗ	66	0.70	1А	26	28	420	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	65
36	4	3.6	(2)	1.0	9С31БП+ДЗ+ОС	85	0.70	1А	30	36	440	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
40	4	1.9		1.9	9С31ДЗ	66	0.70	1Б	29	32	460	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	30
40	7	1.4		1.4	10С3	66	0.70	1Б	29	32	460	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
53	9	5.6	(2)	2.9	10С3+ДЗ	81	0.70	1А	29	40	490	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
53	11	2.7		2.7	10С3	59	0.70	1А	26	28	425	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	10
53	27	4.9	(2)	2.4	9С31ГЗ	83	0.70	1А	31	36	360	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
66	24	1.6		1.6	10С3+ДЗ	79	0.60	1А	30	32	440	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
67	13	2.6		2.6	10С3	87	0.70	1	28	36	440	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
67	15	6.8	(2)	4.1	10С3+ДЗ	76	0.80	1	26	28	480	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
67	16	1.3		1.3	10С3	66	0.75	1А	26	32	460	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
67	17	9.7		9.7	10С3	76	0.70	1	26	28	430	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	10
Всього:		72.8		51.7										
Обухівське (Васильківське)														
50	4	5.7		5.7	10С3	64	0.60	1А	25	32	350	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	10
50	5	0.9		0.9	10ДЗ+БП	67	0.60	1	24	30	260	2	бронзова дубова златка, жузьколиста, дубовий заболонник, поперечний рак, несправжній дубовий трутовик	20
50	10	1.6		1.6	10С3	64	0.60	1А	25	32	350	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	10
32	12	3.9		3.9	10ДЗ+БП+ОС	49	0.70	1А	22	26	270	2	бронзова дубова златка, жузьколиста, дубовий заболонник, поперечний рак, несправжній дубовий трутовик	15

Обухівське лісництво														
44	23	0.4		0.4	10СЗ	69	0.77	2	25	40	422	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	45
Всього:		12.5		12.5										
Козинське лісництво														
74	17	2.0		2.0	10СЗ	95	0.60	2	25	36	345	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	55
80	1	0.9		0.9	10СЗ	101	0.60	1	27	42	385	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	60
Всього:		2.9		2.9										
Комарівське (Забуянське) лісництво														
3	6	1.2		1.2	10СЗ	86	0.50	1	25	36	285	3	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	45
3	8	8.5	(1)	7.4	10СЗ	80	0.50	1А	29	36	340	3	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
3	20	4.2		4.2	8СЗ(110)2СЗ(60)	110	0.60	2	28	36	370	3	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	10
4	2	1.6		1.6	8СЗ(110)2СЗ(65)	110	0.60	2	26	32	330	3	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
4	15	3.9	(1)	3.0	10СЗ	66	0.70	1А	25	28	395	3	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
31	22	1.1		1.1	10СЗ+ДЗ	70	0.50	1А	26	26	310	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
32	24	2.2		2.2	8СЗ1ДЗ1БП+КЛГ	74	0.70	1А	28	32	390	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
34	16	3.6	(3)	0.3	9СЗ1БП+ГЗ	81	0.60	1А	28	32	340	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	80
35	10	1.1		1.1	7СЗ1ДЗ1ГЗ1ОС	53	0.75	1Б	27	30	370	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	20
35	19	1.7		1.7	9СЗ1БРС+ГЗ+АКБ	55	0.70	1А	24	26	300	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
Комарівське лісництво														
9	15	5.5	(1)	2.5	9СЗ1ДЗ	76	0.70	1А	28	30	420	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	5
Всього:		34.6		26.3										
Семиполківське лісництво														
37	14	4.6		4.6	6ДЗ2ЯЗ1ЛПД1КЛГ+ГЗ	91	0.75	2	25	32	290	2	бронзова дубова златка, жузьколиста, дубовий заболонник, поперечний рак, несправжній дубовий трутовик, ясеневий лубоїд	20
37	17	1.3		1.3	7ДЗ2ЯЗ1КЛГ+ГЗ+ЛПД+БП	91	0.75	1	27	32	350	2	бронзова дубова златка, жузьколиста, дубовий заболонник, поперечний рак, несправжній дубовий трутовик, ясеневий лубоїд	25
37	20	1.6		1.6	7ДЗ2ЯЗ1КЛГ	91	0.70	2	25	32	280	2	бронзова дубова златка, жузьколиста, дубовий заболонник, поперечний рак, несправжній дубовий трутовик, ясеневий лубоїд	15
53	7	3.8		3.8	4ДЗ5ЯЗ1КЛГ	66	0.75	1Б	28	30	400	2	бронзова дубова златка, жузьколиста, дубовий заболонник, поперечний рак, несправжній дубовий трутовик, ясеневий лубоїд	30
55	27	2.9		2.9	8ДЗ2ЯЗ+ЛПД+КЛГ	131	0.6	2	28	40	290	2	бронзова дубова златка, жузьколиста, дубовий заболонник, поперечний рак, несправжній дубовий трутовик, ясеневий лубоїд	50
67	8	0.9		0.9	6ЯЗ2ЛПД1ОС1БП	76	0.70	1А	29	36	380	2	ясеневий лубоїд, бактеріальний рак, халаровий рак	60
Всього:		15.1		15.1										
Ірпінське лісництво														
31	16	0.7		0.7	9СЗ1ЯЛЕ+ДЗ	63	0.65	1Б	28	30	422	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	50
31	20	2.3		2.3	10СЗ+ДЗ	70	0.68	1А	28	34	433	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	35

31	21	3.3		3.3	10СЗ+ДЗ+БП	70	0.68	1А	28	34	433	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	30
31	22	0.9		0.9	7СЗЗЛПД	52	0.68	1А	23	28	290	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	60
Всього:		7.2		7.2										
Бишівське лісництво														
3	8	7.0		7.0	10СЗ+ДЗ	56	0.60	1	21	22	285	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	15
3	10	3.0		3.0	10СЗ	58	0.60	1А	23	24	340	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
8	53	9.0	(2)	8.0	8СЗ1ДЗ1БП	75	0.60	1	23	32	285	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
35	3	4.1		4.1	10СЗ	49	0.60	1	19	22	235	2	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
Всього:		23.1		22.1										
Макарівське лісництво														
98	11	0.4		0.4	9СЗ1ДЗ	66	0.60	1Б	28	32	390	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	25
98	13	2.3		2.3	10СЗК+ДЗ	64	0.70	1Б	28	28	470	4	коренева губка, пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	75
98	18	0.6		0.6	10СЗ+ДЗ	64	0.60	1А	27	28	390	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	70
98	19	5.7	(2)	5.4	10СЗ	66	0.60	1Б	28	32	420	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	55
98	24	5.6	(2)	5.5	10СЗ+ДЗ+СБ	75	0.80	1А	29	36	550	4	пошкодження великим та малим сосновими лубоїдами	55
Всього:		14.6		14.2										
Разом:		239.2		206.9										

Результати обстеження:

При обстеженні соснових насаджень (*Pinus sylvestris*) даних лісництв було виявлено, що частина дерев сосни має ознаки ослаблення та відмирання, яке зумовлене заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*), синьою сосною златкою (*Phaenops cyanea*). Всі заселені шкідниками дерева відносяться до IV-VI категорії стану.

Причетність перелічених вище шкідників до всихання та відмирання окремих дерев підтверджується виявленими в натурі личинковими ходами під корою, буровим борошном, пагонами на ґрунті під проекціями крон після проходження додаткового живлення імаго і їхніми вхідними та вихідними льотними отворами на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна, або тонка кора, залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності згаданих шкідників вище середнього, рівень технічної шкодочинності є незначним.

В насадженнях, які є осередками кореневої губки (*Heterobasidion annosum*) спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких, або куртинних вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи та викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшені річного приросту, ажурності крон, укорочені хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає. Вподальшому насадження

заселились стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою).

У дуба звичайного (*Quercus robur* L.) виявлено відмираючі та сухостійні дерева, на яких спостерігаються сухобочини, гнилеві виразки, напливи та дупла, що є діагностичними ознаками гниття в стовбурі. На стовбурах є плодові тіла несправжнього дубового трутовика (*Phellinus robustus*) та справжнього трутовика (*Fomes fomentarius*), які викликають жовто-буру гниль стовбура центрального, або змішаного типу. Додатковою ознакою ураження вказаними трутовиками є суховерхість дерев, їхній пригнічений стан, знижений приріст. В обстежених насадженнях на стовбурах дуба виявлені личинкові ходи і льотні отвори, спричинені пошкодженням бронзовою дубовою златкою (*Chrysobothris affinis* F.), златкою зеленою вузькотілою (*Agrilus viridis* L.) та дубовим заболонником (*Scolytus intricatus*). Це викликає ослаблення та швидке відмирання дерев.

У дерев ясена (*Fraxinus excelsior*) відмічене всихання гілок, що охоплює значну частину крон дерев. Це зумовлено ураженням бактеріальним раком та халаровим раком ясена. Трапляється вивалення дерев внаслідок поширення гнилизни в коренях та окоренках. В нижній частині дерев виявлено велику кількість льотних отворів великого ясеневого лубоїда (*Hylesinus crenatus* F.) та розкльови птахів. Також на повалених деревах в середній та верхній частинах стовбура присутні звивисті ходи, що свідчать про заселення малим ясеневим лубоїдом (*Hylesinus fraxini* Panz.).

Також у насадженнях спостерігаються дерева з виверненням коріння з ґрунту, зі зламами стовбурів на висоті від 3 до 6 м, підірваною кореневою системою, з нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, зламами верхівкової частини дерев. Характер пошкодження поодинокий та невеликими групами.

З метою поліпшення санітарного стану обстежених насаджень, покращення лісопатологічної ситуації та упередження поширенню комплексу стовбурових шкідників та хвороб лісу, комісія призначає проведення ВСР на вищезазначених ділянках лісу загальною площею **206.9** га з орієнтовним запасом рубки 10-80 кубічних метрів на гектар.

ВСР провести в 2025 році згідно пунктів 2,3,4,6,9,12,14,17,21,23,26,27 діючих Санітарних правил в лісах України з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони Макарівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить

рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію вцілому.

Підписи комісії:

Начальник відділу нагляду, обліку і прогнозу ДСЛП «Київлісозахист»

Галина ЗАБОЛОТНЯ

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП «Київлісозахист»

Вікторія ШВЕНЬ

Помічник надлісного Макарівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

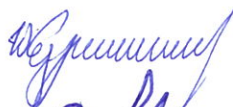
Віталій БАГІНСЬКИЙ

Лісничий Небелицького лісництва

Сергій СЕРПУТЬКО

Лісничий Ніжиловицького лісництва

Юрій ЄФРЕМЕНКОВ

Лісничий Обухівського лісництва

Леонід СТЕБЛЮК

Лісничий Бишівського лісництва, в.о лісного Макарівського лісництва

Костянтин ШУРДА

Лісничий Ірпінського лісництва

Василь ПУСТОВОЙТ

Лісничий Комарівського лісництва

Олексій СУГОНЯКА

Лісничий Семиполківського лісництва

Василь СЕЛЮК

Лісничий Козинського лісництва

Микола ЯВОН